

ความสามัคคีในหมู่คณะ : กรณีการเลือกตั้งผู้บริหาร*

สมชัย บวรภักดี†

ความ^๑ น. เรื่อง.

สามัคคี^๒ น. ความพร้อมเพรียงกัน, ความปรองดองกัน.

ว. ที่พร้อมเพรียงกันทำ, ที่ร่วมมือร่วมใจกันทำ เช่น กลืนสามัคคี ผ่าป่าสามัคคี.

เมื่อวันพุธที่ ๑๗ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการประชุมสภาราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งในครั้งนั้นมีวาระสำคัญของการประชุม คือ การเลือกผู้บริหารราชบัณฑิตยสถาน ๓ ตำแหน่งแทนผู้บริหารชุดปัจจุบันที่กำลังจะครบวาระงานในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ เหตุการณ์ในการประชุมได้ทำให้สมาชิกในราชบัณฑิตยสถานหลายคนเกิดความรู้สึกสับสน ไม่สบายใจ และผิดหวัง ที่ได้เห็นความแตกแยกของบุคลากรในสถาบันชัดเจนและรุนแรงเกินคาด.

โดยที่ราชบัณฑิตยสถานได้มีการแบ่งฝ่ายวิชาการออกเป็น ๓ สำนักเป็นเอกเทศค่อนข้างชัดเจน เมื่อมีการแข่งขันชิงชัยบางเรื่องจึงดูเป็นนิสัยหรือวัฒนธรรมสากล แม้ว่าโดยวัฒนธรรมไทย หลายคนยังอาจรู้สึกฝืน ๆ อยู่บ้าง เพราะมีความรู้สึกวาระราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกในทุกสำนักเป็นบุคลากรของสถาบันหนึ่งเดียว คือราชบัณฑิตยสถาน เช่นเดียวกับคนไทยทุกคนเป็นบุคลากรพลเมืองของประเทศไทยประเทศเดียว. ในการแข่งขันชิงชัยกันระหว่าง ๓ สำนักสำหรับตำแหน่งผู้บริหารในราชบัณฑิตยสถานนั้น หากแต่ละสำนักส่ง

บุคลากรที่เฟ้นอย่างดีแล้วไปแข่งขันกันระหว่างสำนัก ก็จะถูกวิสัยของการเป็นสถาบันหนึ่งเดียวมากกว่า. แต่การที่บุคลากรในสำนักเดียวกันไปแข่งขันแย่งชิงกันเองดูเป็นเรื่องไม่สู้เหมาะสม เพราะทำให้เกิดการแตกแยกย่อยลงไปอีกในสำนัก. การเลือกตั้งผู้บริหารของราชบัณฑิตยสถานครั้งล่าสุดที่ผ่านไประยะนั้นต้องชมเชยสำนักศิลปกรรมที่สามัคคีกันเหนียวแน่นส่งผู้สมัครเข้าชิงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียวซึ่งก็สมปรารถนา ในขณะที่บุคลากรสำนักวิทยาศาสตร์ออกไปแข่งขันแย่งชิงกันเอง เพื่อตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและตำแหน่งอุปนายก ๑ ทั้งๆ ที่หากสำนักวิทยาศาสตร์ต้องการตำแหน่งใดก็ตาม ในฐานะที่มีเสียงข้างมากและสามัคคีกัน หากได้ตกลงกันเรียบร้อยในสำนักเลือกคัดผู้ที่เหมาะสมคนหนึ่งส่งไปชิงชัย ก็จะประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอนและไม่ต้องเกิดความหมองหมองใจกันเช่นปัจจุบัน. ผู้เขียนมีความหวังว่าในโอกาสต่อไป ประธานสำนักวิทยาศาสตร์จะกรุณาใช้วิธีพิจารณาความเหมาะสมตัวบุคคลแทนการสมัครเข้าแข่งขัน เพราะจะทำให้สมาชิกในสำนักวิทยาศาสตร์เกิดความสามัคคีกลมเกลียวกัน และการต่อสู้ชิงชัยก็จะสำเร็จได้ดังหวังเสมอ. ในครั้งที่ผ่านมานี้ บุคลากรสำนักธรรมศาสตร์และการเมืองก็เช่นกันไม่ควรที่จะออกมาแก่งแย่งแข่งขันกันเองเพื่อตำแหน่งอุปนายก ๒.

พูดถึงเรื่องที่ผ่านมาแล้วก็อยากให้แล้วกันไป ไม่ควรเกิดขึ้นอีกในอนาคต. ผู้เขียนอยากขออนุญาตเสนอความคิดเห็น

* บรรยายในการประชุมสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน วันพุธที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

† สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน

ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ นั่นคือในการแต่งตั้งตำแหน่งสำคัญทุกครั้งของสำนักและสถาบันควรพิจารณาตัวบุคคลที่คนส่วนใหญ่ในสำนักเห็นว่าเหมาะสมที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ และประกอบกับสำนึกถึงความสามัคคีในหมู่คณะ **จึงร่วมใจกันสนับสนุน** ไม่ใช่ใครอยากเป็นอะไรก็ไปวิ่งเต้นหาคะแนนเสียงกันเอง เพราะหากมีผู้ต้องการเป็นเพียงคนเดียวก็ไม่เกิดปัญหา แต่ถ้าเกิดมีคู่แข่งในสำนักเดียวกันก็จะเกิดความหมองหมองใจกัน. วิธีที่น่าจะดำเนินการ คือในการเลือกตั้งประธานสำนักได้ก็ตาม ให้สมาชิกในสำนักเขียนชื่อราชบัณฑิตที่ตนคิดว่าเหมาะสมอาศัยวิจารณ์ญาณของสมาชิกแต่ละบุคคล ที่ได้สัมผัส ได้ประจักษ์และตระหนักถึงความเหมาะสมในช่วงเวลาที่ได้พบเห็นตลอดมา โดยใช้แผ่นกระดาษที่ทางสำนักเตรียมไว้ ลงความเห็นลับ แล้วรวบรวมรายชื่อผู้ที่มีคะแนนสูงสุด ๓ ท่านนำมาดำเนินการให้สมาชิกในสำนักออกเสียงเลือกเพียงคนเดียว

ก็จะได้บุคคลที่สมาชิกส่วนใหญ่ในสำนักเห็นชอบ. การเลือกตำแหน่งบริหารของราชบัณฑิตยสถานก็สามารถปฏิบัติในทำนองเดียวกัน โดยแต่ละสำนักคัดเลือกส่งบุคคลที่ผ่านการเห็นชอบของสมาชิกสำนักด้วยวิธีที่กล่าวข้างต้น นำชื่อเสนอเข้าชิงชัยต่อไป. โดยวิธีนี้สำนักวิทยาศาสตร์ซึ่งมี**เสียงข้างมาก** และ**มีความสามัคคี**เห็นยวแน่น หากอยากได้ตำแหน่งบริหารได้ก็คงไม่พลาด **แต่ก็ควรคำนึงถึงความเป็นสมาชิกในสถาบันเดียวกัน ประหนึ่งครอบครัวเดียวกัน คือ ความเป็นสมาชิกแห่งราชบัณฑิตยสถาน** จึงสมควรจัดสรรแบ่งปันตำแหน่งหน้าที่บริหารให้เหมาะสมและครบถ้วนทั่วทั้ง ๓ สำนักโดยยุติธรรม.

เอกสารอ้างอิง

๑. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์; ๒๕๔๖. หน้า ๒๓๑(ก), ๑๑๗๘(ข)